

Energieprijsvergelijkers:
Onderzoek naar transparantie van
internetvergelijkers voor elektriciteit en gas

Eindrapport

DTe
Dienst uitvoering en toezicht Energie

Den Haag, 10 december 2004

Inhoud

1. Onderzoeksvraag en onderzoeksmethode

2. Transparantie: een foto

1. Correctheid
2. Volledigheid
3. Tijdigheid
4. Gebruiksgemak
5. Informatie behoefte

3. Onafhankelijkheid

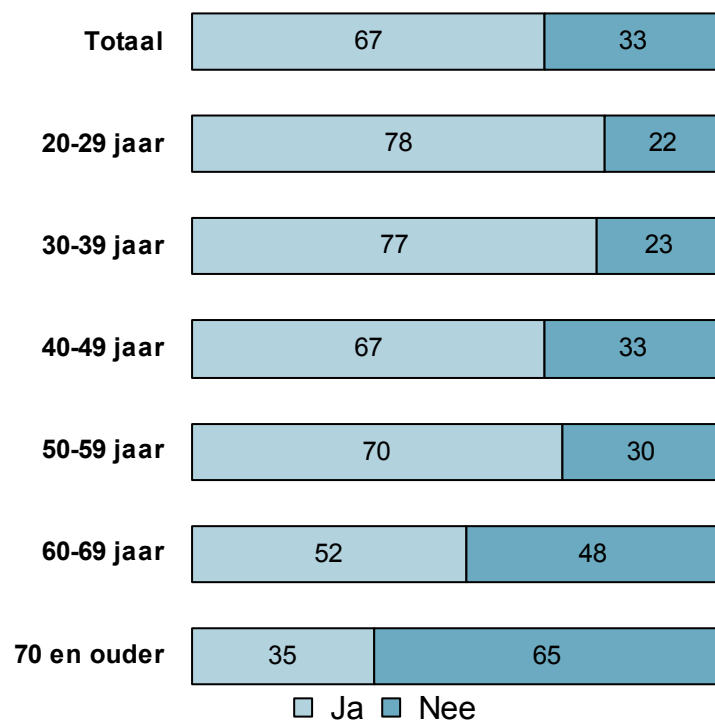
1. Onderzoeksvraag en onderzoeksmethode

DTe wil onderzoeken of energie prijsvergelijkers de consument transparantie bieden in een vrije energiemarkt

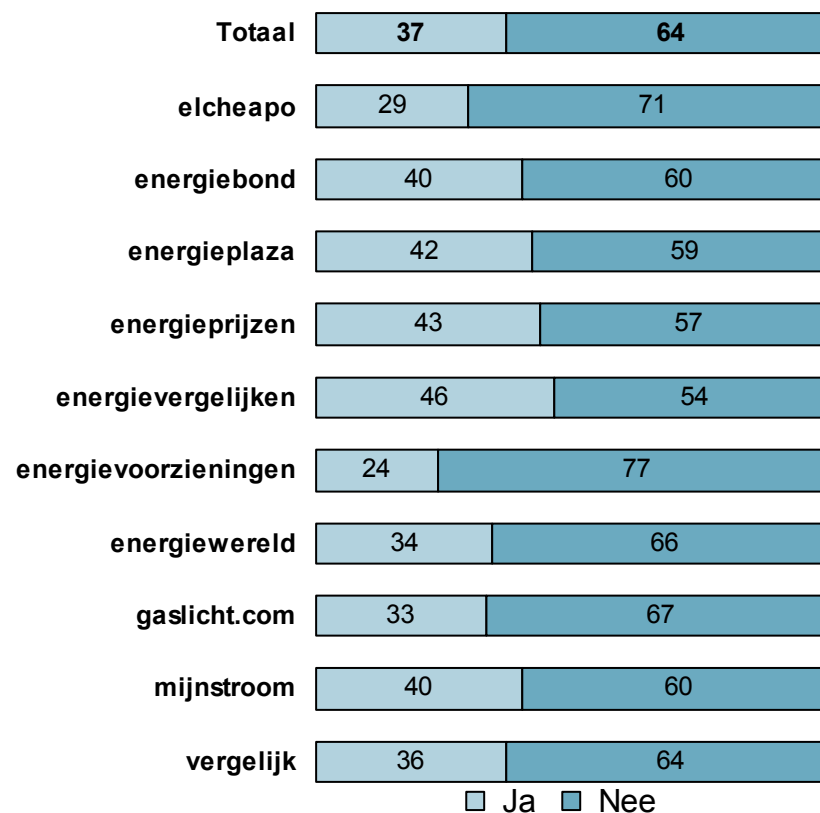
- Nederlandse energiemarkt is sinds 1 juli 2004 volledig geliberaliseerd
- De energiebedrijven hebben sindsdien nieuwe (complexere) producten in de markt gezet waardoor het vergelijken hiervan voor consumenten steeds moeilijker wordt
- Prijsvergelijkers zijn steeds vaker nodig om te zien welk product het voordeligst is voor de consument
- Media, politiek en consument vragen zich steeds vaker af of prijsvergelijkers een goede vergelijking geven van de producten en de daarbij behorende tarieven
- DTe wil consumenten op de vrije energiemarkt beschermen, waarbij het haar wettelijke taak is om te zorgen voor redelijke tarieven voor consumenten
- Vanuit haar beschermingsrol wil DTe energie prijsvergelijkers onderzoeken

Prijsvergelijkers zijn van belang voor de consument: 67% maakt er gebruik van en 37% zou zijn overstap erop baseren

Zou u internetvergelijkers gebruiken bij de keuze van een nieuwe leverancier? [%]

Zou u uw overstap baseren op de resultaten van deze site? [%]

13 vergelijkingssites vallen binnen het onderzoekskader en zijn in het onderzoek opgenomen

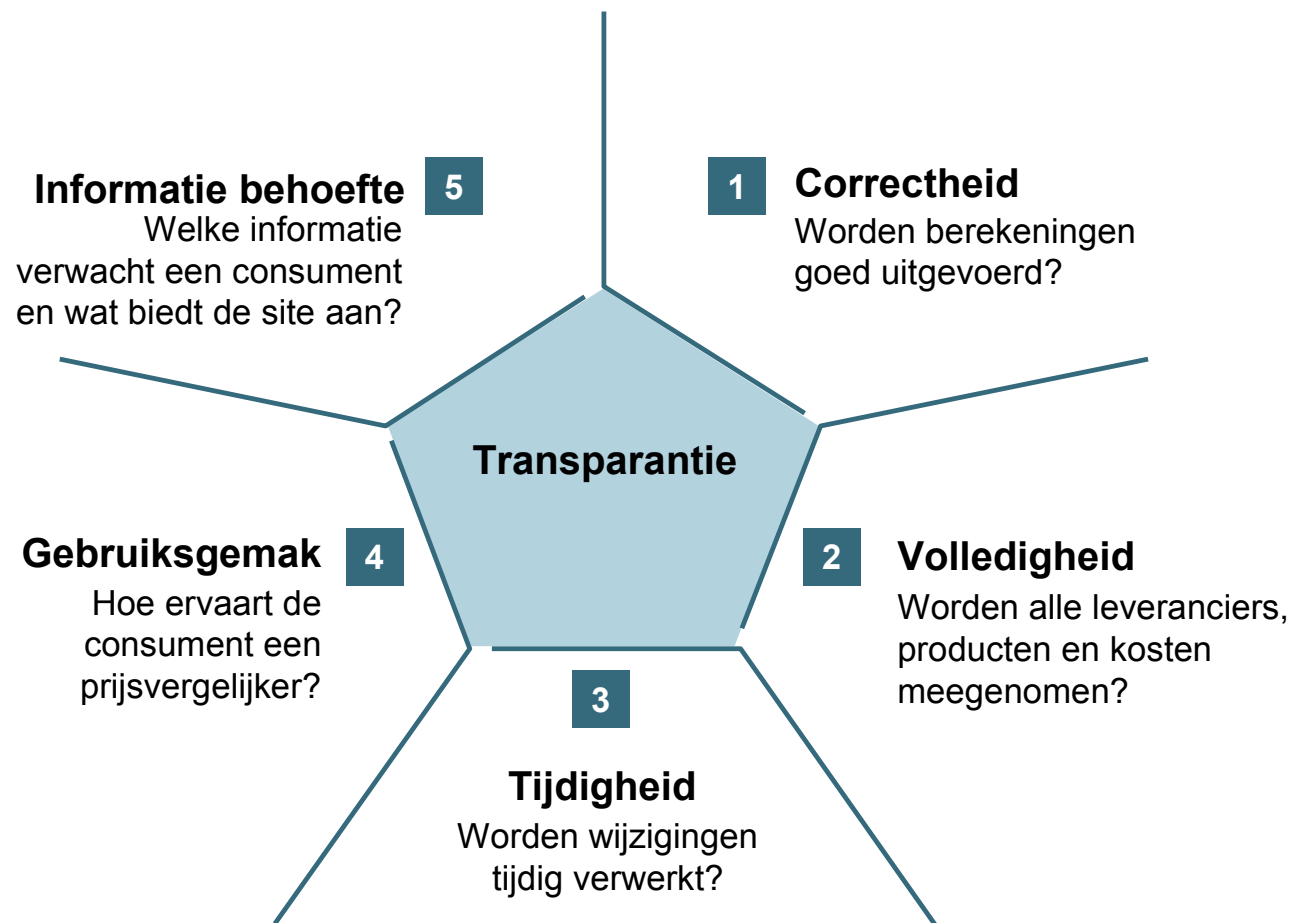
Onderzochte vergelijkingssites

Vergelijkingssite	Type site
Energieprijzen.nl	Consumenten info site energie
Energiebond.nl	Themasite Consumentenbond
EigenHuis.nl	Site voor (aanstaande) huiseigenaren
Energiewereld	Energie-informatie site
El Cheapo	Algemene koopjesjager
Vergelijk.nl/energie	Algemene prijsvergelijksite
Energievoorzieningen.nl	Energie prijsvergelijksite
Energievergelijker.nl	Energie prijsvergelijksite
Ecologiebibliotheek.nl	Algemene site over dieren en milieu
MijnStroom.nl	Energie prijsvergelijksite
Gaslicht.com	Energie prijsvergelijksite
Energieplaza.nl	Energie prijsvergelijksite
Energievergelijken.nl	Energie prijsvergelijksite

Onderzoekskader

- Alleen prijsvergelijkingssites
- Geen vergelijkingen door websites van leveranciers
- Momentopname (metingen op 4, 8 en 9 november)
- Oordeel heeft beperkte geldigheid: wijziging EB per 1/1/2005 zorgt opnieuw voor veranderingen
- Alleen de vergelijker is beoordeeld, additionele content niet

Transparantie wordt beoordeeld op basis van correctheid, volledigheid, tijdigheid, gebruiksgemak en informatie behoefte

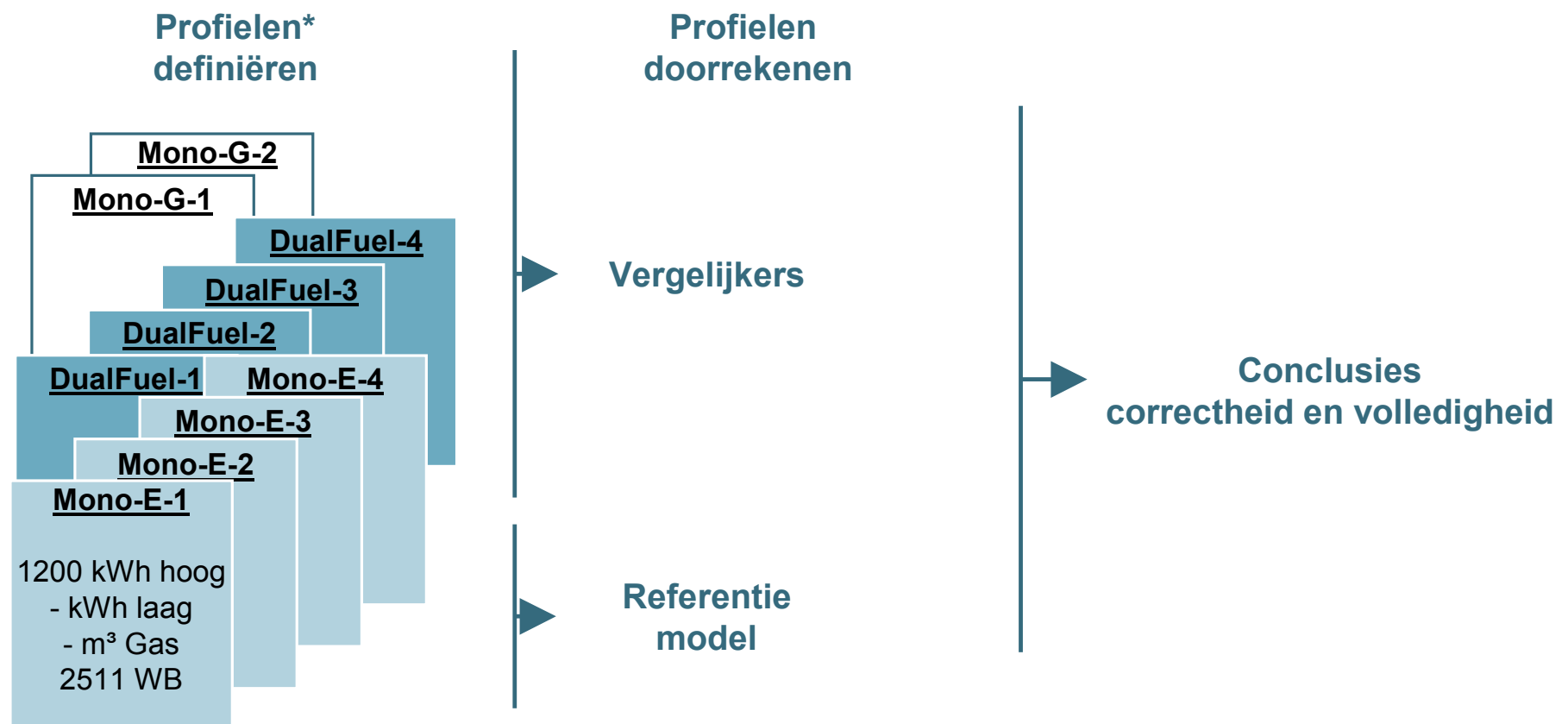
Modellering, interviews en deskresearch en consumenten onderzoek hebben input voor transparantie geleverd

Onderzoekswijze per aspect

		Modellering	Interviews en Deskresearch	Consumenten onderzoek
Transparantie	1 Correctheid			
	2 Volledigheid			
	3 Tijdigheid			
	4 Gebruiksgemak			
	5 Informatie behoefte			

De modellering is uitgevoerd op basis van 10 verbruiksprofielen en een referentie model met actuele tarieven

Controle proces ter bepaling correctheid en volledigheid

*Zie appendix B voor het detail overzicht van de gebruikte profielen
Situatie per 4, 8 en 9 november; prijzen van website leveranciers als leidend gehanteerd

Prijsvergelijkers en hieraan gerelateerde partijen zijn geïnterviewd en databases zijn geraadpleegd

Geraadpleegde bronnen

Prijsvergelijkers

- Ecofys (Energieprijzen.nl)
- EnergyMatch (Gaslicht.com)
- Energiewereld.nl
- Energievergelijken
- Energieplaza

Gerelateerde partijen

- Leveringsbedrijven
- E-advertising bedrijven
- Vergelijken uit andere branches
- Consumentenbond

Overige bronnen

- Stichting Internet Domeinregistratie Nederland
- Handelsregister Kamer van Koophandel
- Pers

Het consumenten onderzoek is uitgevoerd onder een panel van 524 consumenten

Verloop consumenten onderzoek

Vragen

Algemene vragen:

- switch gedrag
- bij welk bedrag switchen
- nut prijsvergelijker
- wens voor keurmerk of dergelijke
- belangrijk bij switchen
- belangrijk in vergelijker

Waarderen website

- betrouwbaar
- gebruiksvriendelijk
- switchen op basis van deze site
- gegevens missend of overvloedig

Consumenten panel

Verdeling:

- Algemene vragen: 514 respondenten
- Per website (10 stuks): 50 respondenten

Samenstelling

- Steekproef: n=524
- 51% man, 49% vrouw
- etc.

Conclusies

Aspecten

- Gebruiksgemak
- Gewenst(e) informatie/advies
- Switchgedrag
- Rol van vergelijker
- Betrouwbaarheid
- Waardering per website

2. Transparantie: Een foto

Transparantie voor elektriciteit wordt door enkele sites gegeven; volledigheid van aanbieders en producten is een probleem

Overzicht per site elektriciteit

Website	Correctheid	Volledigheid	Tijdigheid	Gebruiksgemak	Informatie behoefte
Energieprijzen	++	++	+	+	+
Energiebond	++	+	+	+	+ / ++
Eigenhuis	++	++	+	+	+
Energiewereld	++	-	+/-	+	+/-
Energievoorzieningen ¹	++	-	+/-	+	+/-
Vergelijk	++	-/--	+/-	+	+/-
Elcheapo	++	-/--	+/-	+	+/-
Mijn Stroom ¹	++	-	+/-	+	+/-
Gaslicht	+/-	-	-	+	+
Energieplaza	+/-	-	-	+ / ++	+ / ++
Energievergelijken	--	--	-	+ / ++	+ / ++

1) Energievoorzieningen wordt ook getoond bij benaderen Energievergelijker.nl

2) Mijn Stroom wordt ook getoond bij benaderen groene stroom vergelijking van Ecologiebibliotheek.nl

Slechts 5 sites vergelijken gas en 4 sites kunnen ook pakketten vergelijken; pakketvergelijkingen zijn het minst transparant

Overzicht gas en dual fuel (pakketten) vergelijkers¹

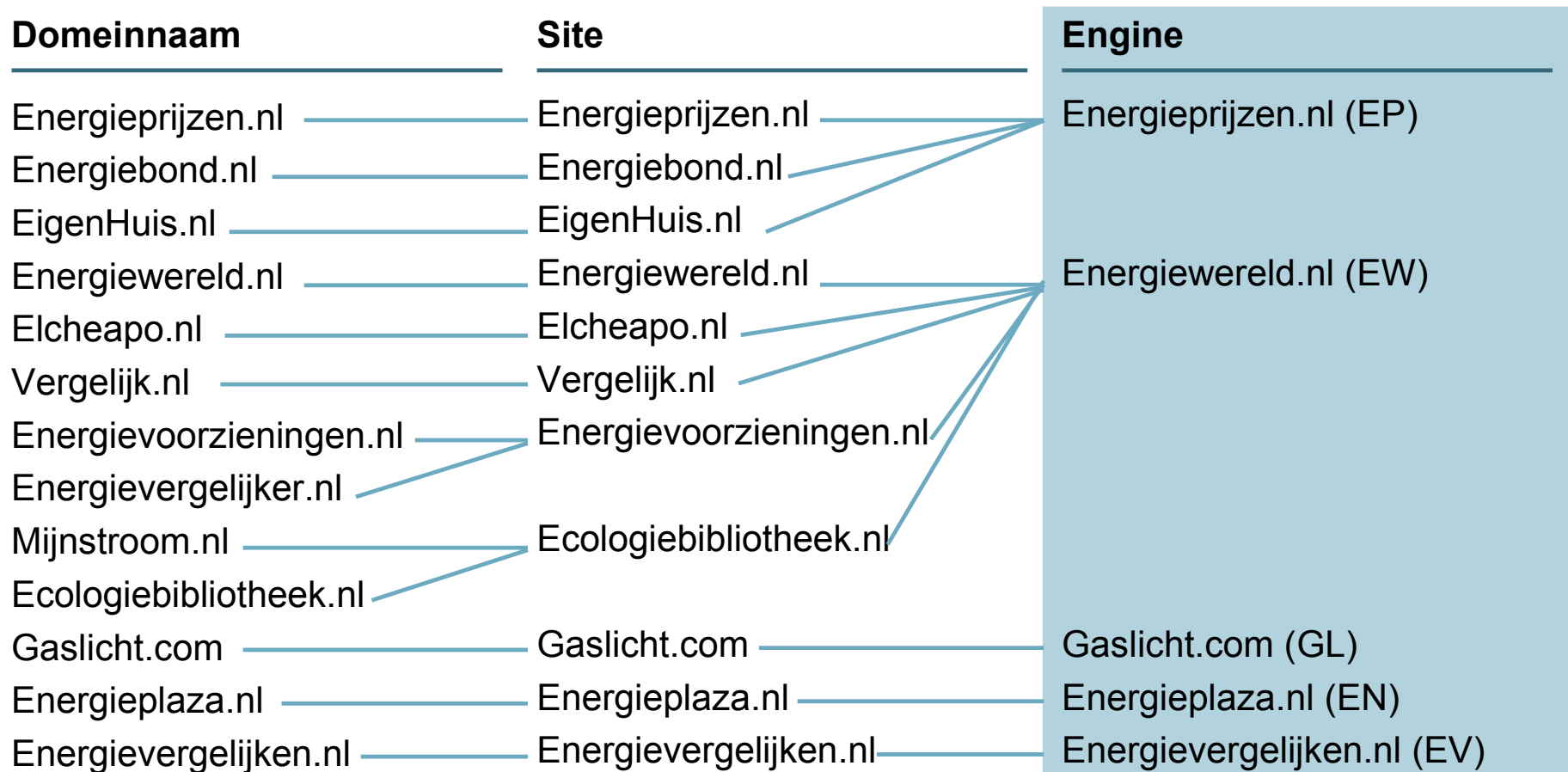
Website Gas	Correctheid	Volledigheid	Tijdigheid	Gebruiksgemak	Informatie behoefte
Energiewereld	++	+	+	+	+/-
Vergelijk	++	+	+	+	+/-
Elcheapo	++	+	+	+	+/-
Mijn Stroom	++	+	+	+	+/-
Gaslicht	++	-	+/-	+/-	+/-

Website Dual Fuel	Correctheid	Volledigheid	Tijdigheid	Gebruiksgemak	Informatie behoefte
Energiewereld	+	+/-	+	+/-	+/-
Vergelijk	+	+/-	+	+/-	+/-
Elcheapo	+	+/-	+	+/-	+/-
Mijn Stroom	+	+/-	+	+/-	+/-

1) Alleen sites die gas, respectievelijk pakketten vergelijken zijn getoond

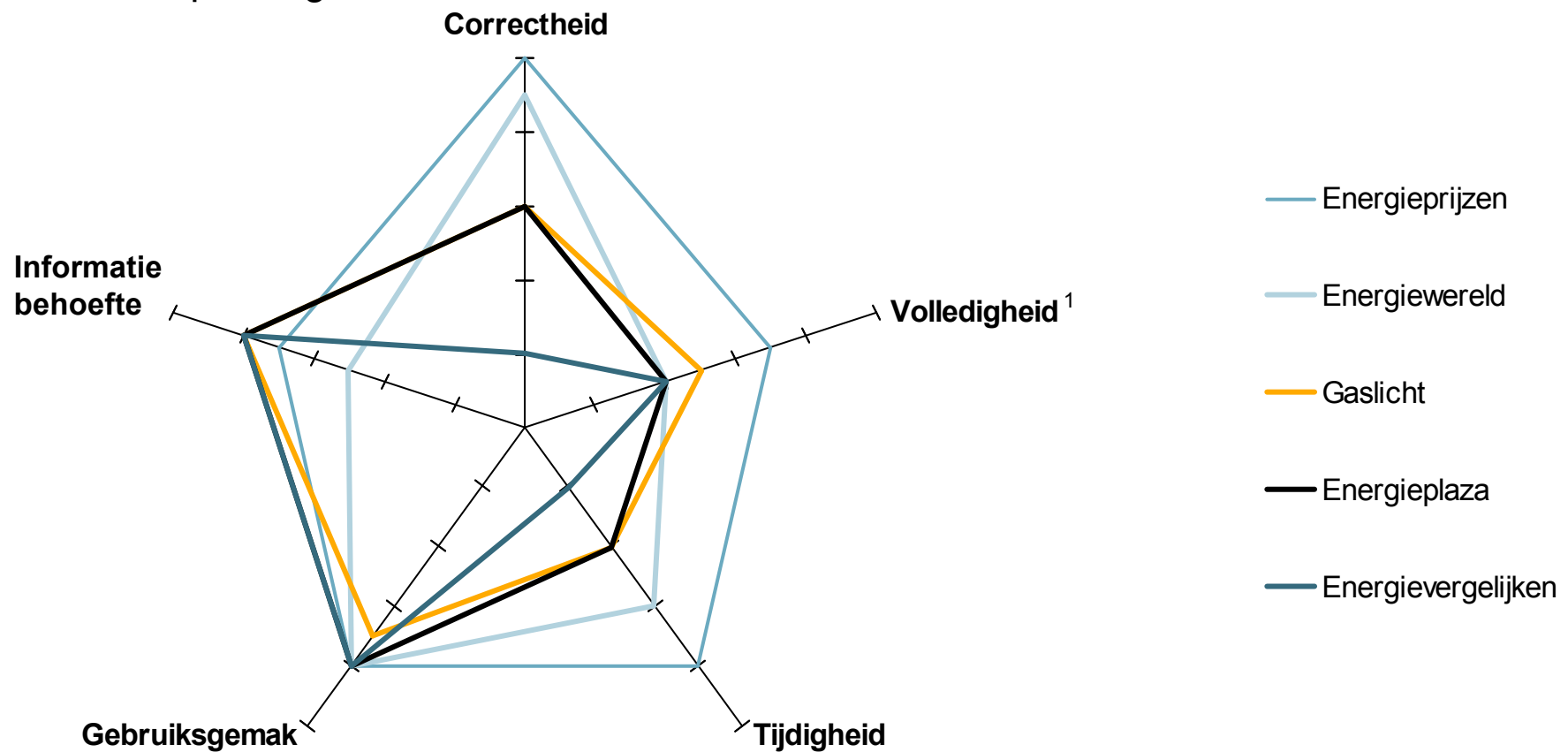
De 13 domeinnamen verwijzen naar 11 vergelijksites die gebruik maken van 5 engines – deze 5 zijn opgenomen in het model

Verhouding tussen sites en engines

Volledige transparantie wordt door geen enkele engine gegeven, met name door onvolledigheid in aanbieders en producten (1/2)

Overzicht per engine

1) Op basis van de elektriciteitsvergelijking zou Energiewereld slecht scoren op volledigheid, echter door opname van gas en dual fuel wordt dat deels gecompenseerd

Volledige transparantie wordt door geen enkele engine gegeven, met name door onvolledigheid in aanbieders en producten (2/2)

1. Correctheid

2 van de 5 engines leveren een vergelijkende consument resultaten op basis van een correcte berekening

2. Volledigheid¹

Op het aspect volledigheid wordt de transparantie voor de consument belemmerd: alle prijsvergelijkingsites missen gegevens

3. Tijdigheid

Prijsvergelijkers én leveranciers spannen zich in om de tijdigheid van wijzigingen te waarborgen, toch hebben alle engines afwijkingen

4. Gebruiks- gemak

Geen van de prijsvergelijkingsites wordt als moeilijk ervaren, maar verschil in gebruik netwerkkosten scheidt verwarring

5. Informatie behoefte

Aanvullende contract- en prijsinformatie wordt door consumenten als belangrijk ervaren en is in de meeste gevallen beschikbaar

1) Vanwege de geringe beschikbaarheid van vergelijken met gas is met name gekeken naar de volledigheid van elektriciteit

2 van de 5 engines leveren een vergelijkende consument resultaten op basis van een correcte berekening

Overzicht correctheid kosten berekening

Engine	Levering ¹	Netwerk	EB ²
Energieprijzen.nl (EP)	++	+	++
Energiewereld.nl (EW)	++ (dual fuel +)	+/-	++
Gaslicht.com (GL)	+/- (gas ++)	+	+/-
Energieplaza.nl (EN)	+/-	n.v.t.	++
Energievergelijken.nl (EV) ³	--	--	--

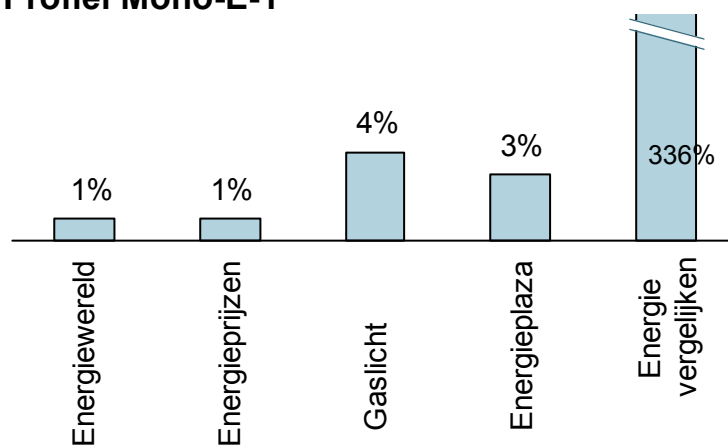
++ 0-1% afwijking
 + 1-3% afwijking
 +/- 3-5% afwijking
 - 5-15% afwijking
 -- >15% afwijking

- 1) In enkele gevallen is een product alleen beschikbaar als dual fuel, maar wordt het toch zichtbaar in mono vergelijking (bijv. Nuon Budget, Energie:direct - dubbeldirect, Durion gas)
- 2) Energiebelasting (EB) wijzigt per 1/1/2005: Gedeeltelijke vrijstelling voor groen verval
- 3) Energievergelijken heeft grote fouten in berekening energiebelasting en netwerktarieven en gebruikt oude leveringstarieven. Bij analyse veranderen bij constant verbruik en locatie de prijzen en volgorde. Derhalve niet opgenomen in het model

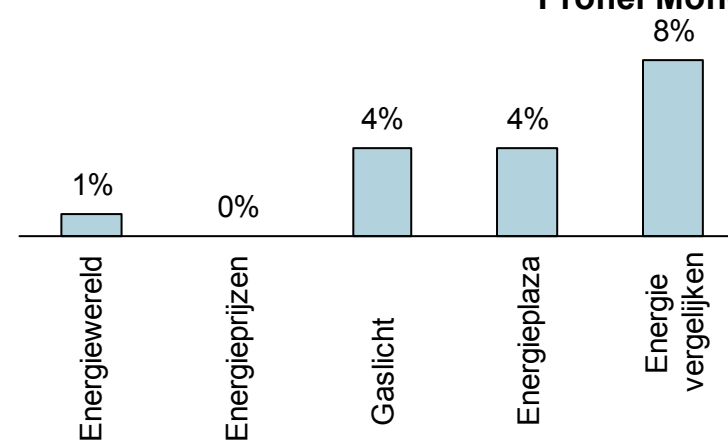
Energieprijzen en Energiewereld berekenen de leveringskosten goed; Energievergelijken scoort slecht op alle profielen

Gemiddelde afwijkingen leveringstarieven

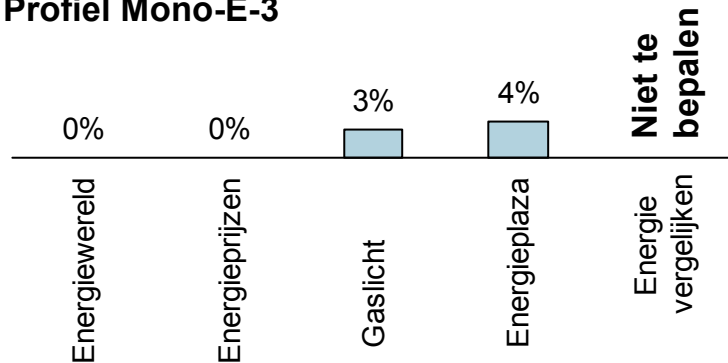
Profiel Mono-E-1

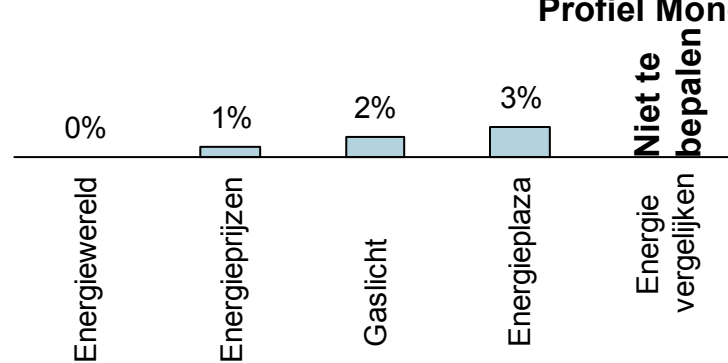
Profiel Mono-E-2

Profiel Mono-E-3

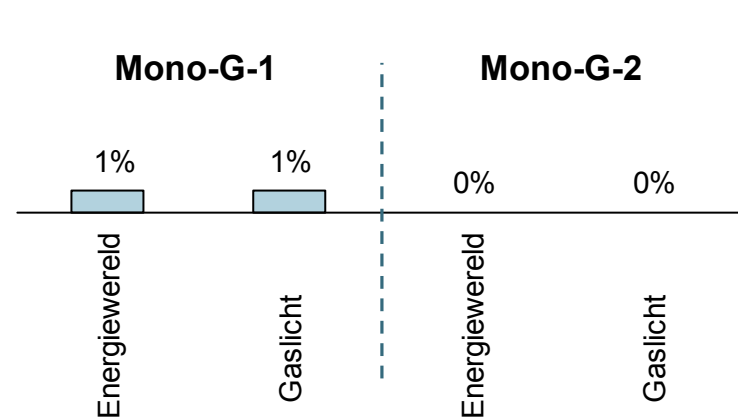
Profiel Mono-E-4

Gecontroleerd op 4,8 en 9 november 2004, vergeleken met de tarieven op website van leverancier per deze data; voor elke vergelijker zijn 2 grootste uitschieters weggelaten

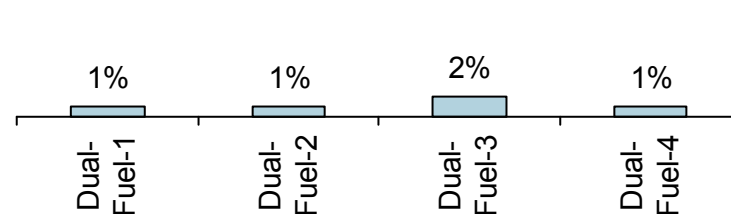
Gas berekeningen gaan in vrijwel alle gevallen goed; bij Dual Fuel pakketten worden de kortingen vaak niet goed meegenomen

Gemiddelde afwijkingen leveringstarieven
Profielen Gas

- Bij Gaslicht wordt geen opsplitsing gegeven, oorzaak van afwijkingen bij Delta en Energie:Direct derhalve niet te geven
- Bij Energiewereld is bij 2 van de 13 aanbieders een afwijking geconstateerd: bij Westland mist de GasUnie-bijdrage en bij Delta klopt de m³-prijs niet
- Energiewereld neemt Evolta mee, maar volgens site leveren ze dat niet

Profielen Dual Fuel (Energiewereld)

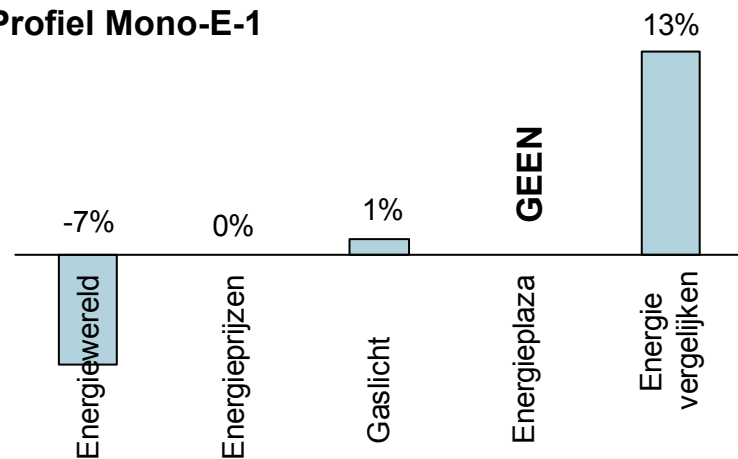
- Geen gecombineerd detail overzicht gas en elektra
- Kortingen worden maar in enkele gevallen correct verrekend, deze hebben echter nauwelijks invloed op afwijking
- Cogas en Energiebedrijf.com ontbreken terwijl deze ook een dual fuel pakket aanbieden

Gecontroleerd op 8 en 9 november 2004, vergeleken met de tarieven op website van leverancier per deze data; prijsverschillen bij gas liggen dusdanig dicht bij elkaar dat de grootste verschillen voortkomen uit het wel of niet teruggeven van de Gasunie bijdrage (€43,85)

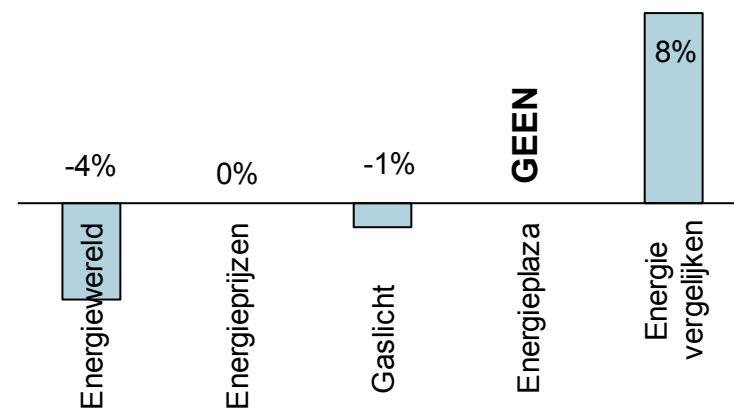
Vier engines berekenen ook de netwerkkosten; alleen Energieprijzen doet dat in de meeste gevallen correct

Afwijkingen netwerkbedragen

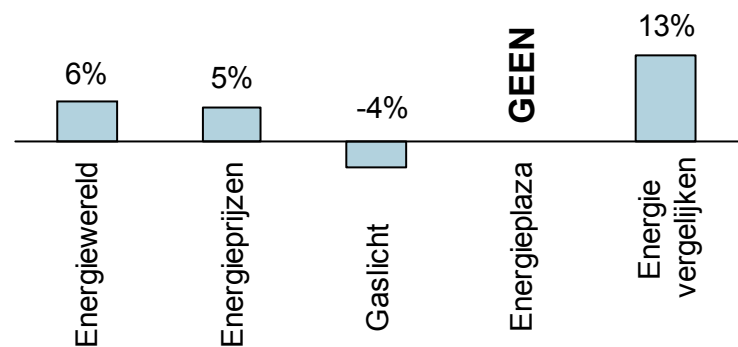
Profiel Mono-E-1

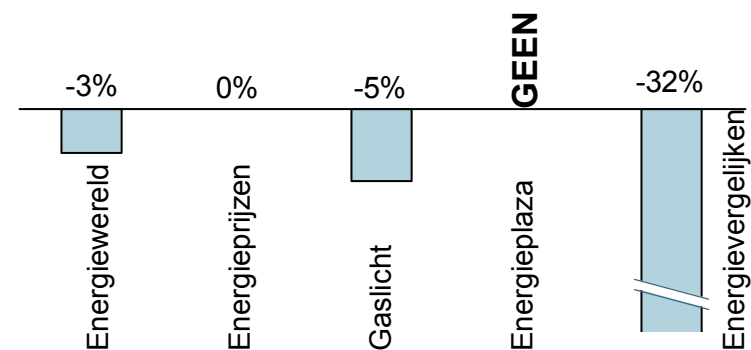
Profiel Mono-E-2

Profiel Mono-E-3

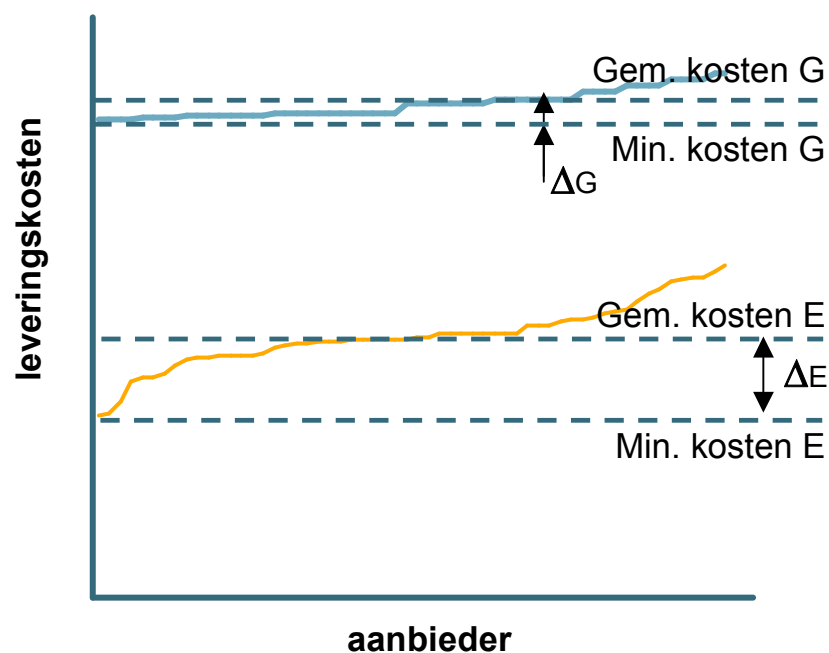
Profiel Mono-E-4

Gecontroleerd op 9 november 2004, vergeleken met de tarieven op website van leverancier per deze data; geen enkele site berekent transport kosten bij gas

Bij hoog E-verbruik en bij gas bestaat het gevaar dat de fout van de prijsvergelijking in de buurt komt van het besparingspotentieel

Algemeen profiel leveringstarieven

Besparingspotentieel per profiel

Profiel	Verbruik	Besparing (Δ) t.o.v gem. levering
Mono-E-1	Laag	60%
Mono-E-2	Middel	20%
Mono-E-3	Middel	17%
Mono-E-4	Hoog	11%
DualFuel-5	Laag	4%
DualFuel- 6	Middel	5%
DualFuel- 7	Middel	6%
DualFuel-8	Hoog	3%
Mono-G-9	Laag	8%
Mono-G-10	Hoog	2%

Op het aspect volledigheid wordt de transparantie voor de consument belemmerd: alle prijsvergelijkingsites missen gegevens

- Geen enkele engine is volledig; kleine regionale spelers ontbreken en niet alle producten worden getoond
- Ook de sites beïnvloeden de volledigheid van de prijsvergelijking door aanbieders en producten uit de resultaten te filteren
- De volgorde van de tien goedkoopste aanbieders verschilt significant per engine door onvolledigheid van aanbieders en producten
- Bij combinatie van volledigheid met correctheid blijft er maar één goede elektriciteitsvergelijker over
- Slechts GasLicht en Energiewereld vergelijken gas; alleen Energiewereld vergelijkt ook pakketten (dual fuel)

Geen enkele engine is volledig; kleine regionale spelers ontbreken en niet alle producten worden getoond

Overzicht volledigheid elektriciteit

Vergunninghouder ¹	EP	EW	GL	EN	EV	Vergunninghouder ¹	EP	EW	GL	EN	EV
Caplare	1		1	1		Evolta	1	1	1	1	
Cogas	4	3	4	1	1	Frivius ²		1			
Delta	8	2	2			Greenchoice ³	1		1	1 ³	1
Durion	2	2	1	1	2	Intergas	1	2	1		
Echte Energie	3	3	1	3	3	NRE	2	1			2
Electrabel	werft niet actief onder consumenten					Nuon	6	6	6	2	4
Elektran	3		1	1	3	Nutsmaas	2	2	1	1	1
Eneco	2	2	2	1	2	ONS	2	7		1	
Energie:direct	1	2	2	1	1	Rendo	2	2		1	
Energiebedrijf.com	1	1	1	1		RWE	8	4			
Energiestunter ²	1		1	1	1	Westland	2	2			
E-Part	3		3	1	3	Windunie	1				
Essent	2	6	6	1	2	Totaal	23 (59)	18 (49)	17 (35)	17(20)	13(26)
						Percentage aanbieders	92%	72%	68%	68%	52%
						Percentage producten	84%	69%	49%	28%	37%

Niet aanwezig
 Aanwezig, met enkele producten (#)
 Aanwezig, met alle producten (#)

1) Een aantal vergunninghouders levert niet (meer) aan consumenten
 2) Energiestunter is een label van Elektran, Frivius is een label van Eneco

3) Greenchoice heeft ook product dat korting geeft t.o.v. historische leverancier, dit product is niet meegenomen (Energieplaza neemt dit product wel mee)

Ook de sites beïnvloeden de volledigheid van de prijsvergelijking door aanbieders en producten uit de resultaten te filteren

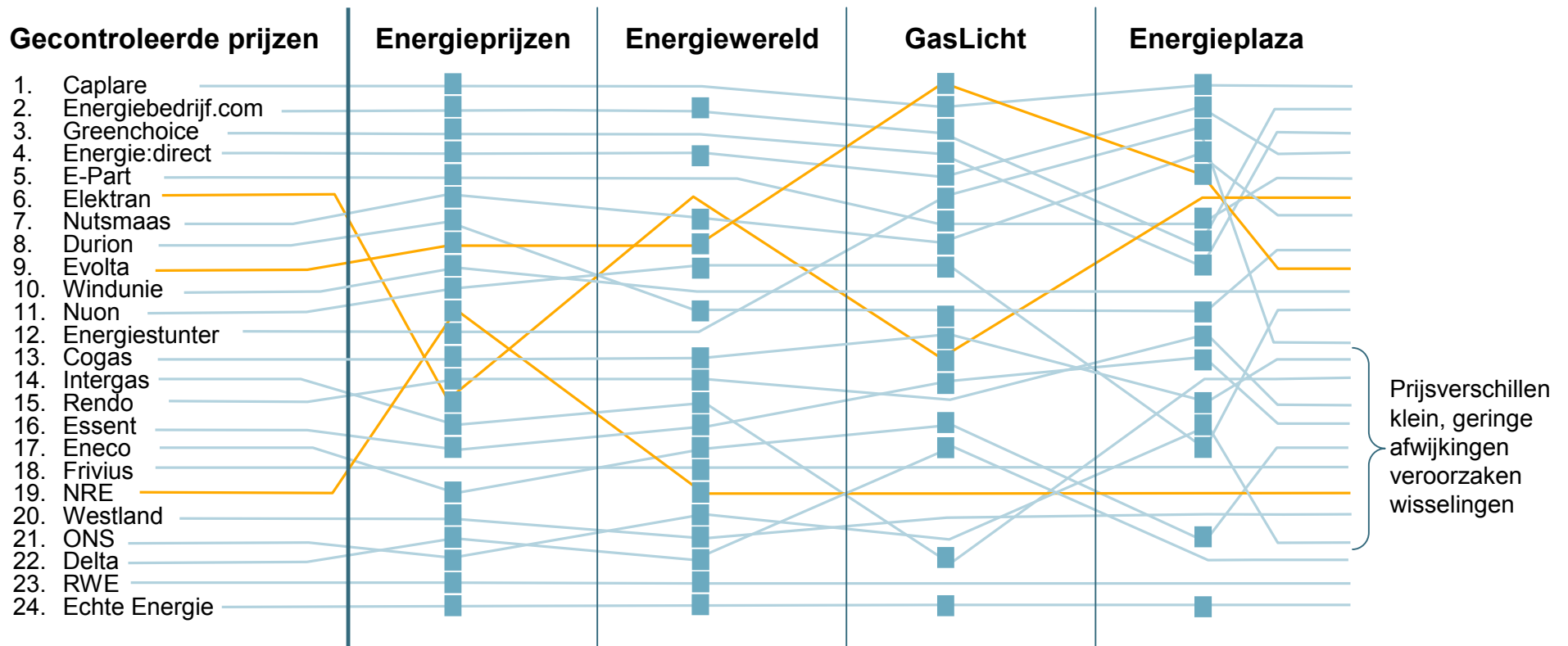
Prijsvergelijkingsite kan zelf kiezen hoe en welke data uit de engine weer te geven

	Site	Eigen scherm voor resultaten	Informatie aangepast	Filter op resultaten
Energieprijzen	Energieprijzen	Ja	n.v.t.	n.v.t.
	Energiebond	Ja	Ja, extra milieu waardering	Ja, alleen vergunninghouders
	Eigenhuis	Ja	Nee	Nee
Energiewereld	Energiewereld	Ja	n.v.t.	n.v.t.
	Energievoorzieningen Energievergelijker	Nee	n.v.t.	Nee
	El Cheapo	Ja	Nee	Ja, Energie:Direct en NRE ontbreken
	Vergelijk	Ja	Ja, bijzonderheden weggelaten	Ja, grijze producten ONS missen
	Mijn Stroom Ecologiebibliotheek	Nee	n.v.t.	Ja, Energie:Direct mist

De volgorde van de tien goedkoopste aanbieders verschilt significant per engine door onvolledigheid van aanbieders en producten

Ranking voor profiel Mono-E-3

Voorbeeld

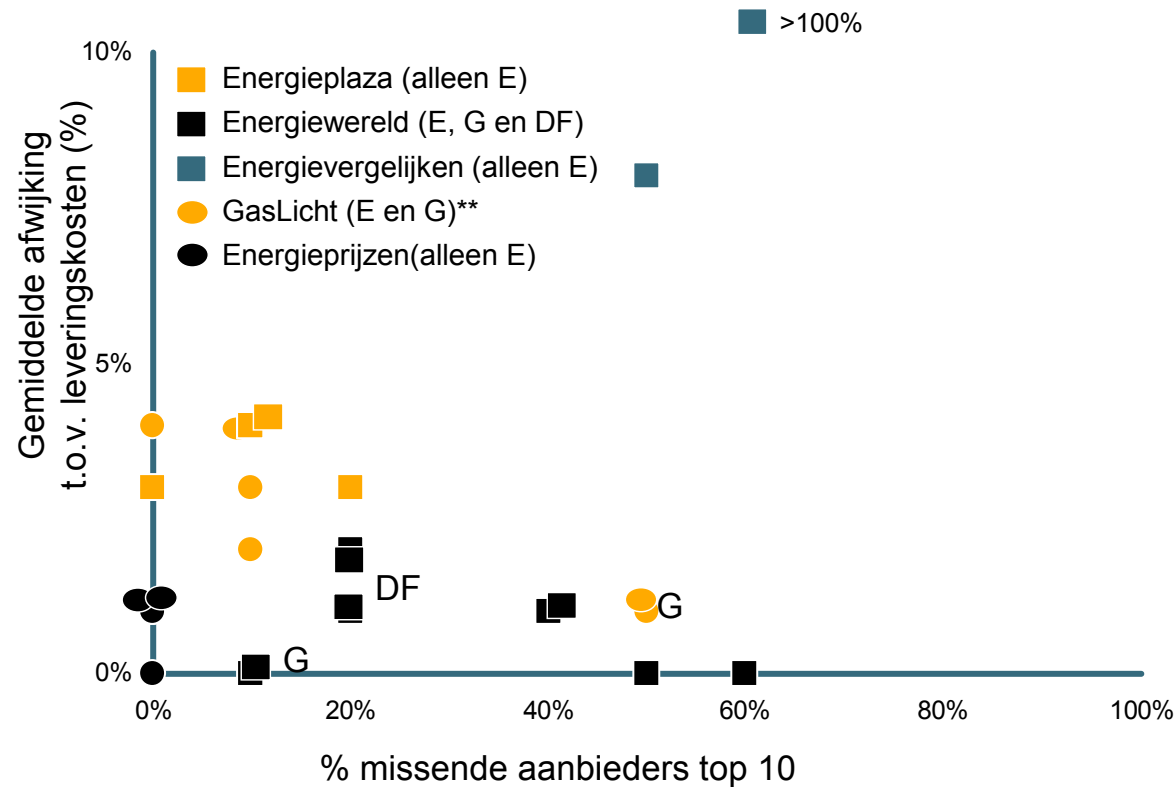

■ Opgenomen aanbieder

Gecontroleerd op 9 november 2004, vergeleken met de tarieven op website van leverancier per deze data; uitkomsten Gaslicht zijn gecorrigeerd voor aanpassing EB

Bij combinatie van volledigheid met correctheid blijft er maar één goede elektriciteitsvergelijker over

Afwijking ten opzichte van volledigheid (per profiel)*

* Van elke aanbieder is de grootste afwijking naar boven en beneden niet meegenomen

** Correctie voor wijziging energiebelasting bij GasLicht is omwille van de vergelijking ongedaan gemaakt,

E= Elektriciteit, G = Gas DF = Dual Fuel

Bron: prijsvergelijkers, websites leveranciers, Roland Berger analyse

Slechts GasLicht en Energiewereld vergelijken gas; alleen Energiewereld vergelijkt ook pakketten (dual fuel)

Beschikbare producten per engine

Engine	Elektra	Gas	Dual Fuel	Opmerkingen
Energieprijzen.nl	✓			Gas is in ontwikkeling, wordt verwacht per januari 2005
Energiewereld.nl	✓	✓	✓	Voor gas en dual fuel beperkter aanbod dan voor elektra
Gaslicht.com	✓	✓		
Energieplaza.nl	✓			Vergelijkt alleen groene producten
Energievergelijken.nl	✓			

Prijsvergelijkers én leveranciers spannen zich in om de tijdigheid van wijzigingen te waarborgen...

Interview resultaten

- Prijsvergelijkers onderhouden actief contact met leveringsbedrijven over prijswijzigingen
- Leveringsbedrijven sturen in enkele gevallen pro-actief de prijzen toe
- Vrijwel alle bedrijven controleren de prijsvergelijkers na een prijswijziging en ondernemen actie indien er onjuistheden worden geconstateerd
- Alleen Gaslicht kiest ervoor bij het afsluiten van een contract via de site de prijs die op de site staat, bindend is voor het leveringsbedrijf

...echter deze mechanismen blijken niet altijd te werken, want bij alle engines zijn afwijkende tarieven aangetroffen

Energiewereld

- **Cogas:** Enkel leveringstarief afwijkend
- **Delta:** Oud leveringstarief enkel en gas
- **Durion:** Oud leveringstarief elektra: enkel en dubbel
- **RWE:** Afwijking in vastrecht bij gas
- **ONS:** Leveringstarief elektra: BTW 2x gerekend
- **Westland:** Mist Gasunie korting

Energieprijzen

- **Delta:** Leveringstarieven elektra: enkel en dubbel
- **Durion:** Dubbel BTW op vastrecht
- **Elektran:** Afwijkende tarieven
- **Rendo:** Heeft gestaffelde tarieven, wordt alleen met laagste staffel gerekend

Afwijkingen tarieven

- **Delta:** Oude leveringstarieven
- **Elektran:** Incorrecte tarieven
- **EnergieDirect:** Afwijking in gastarieven
- **Evolta:** Afwijkende tarieven
- **Intergas:** Afwijkende elektriciteitstarieven

Gaslicht

- **Cogas:** Dubbel tarief afwijkend
 - **Energiebedrijf.com:** BTW 2x gerekend
 - **Eneco:** Afwijkende leveringstarieven
 - **E-Part:** Afwijkende leveringstarieven
 - **Energienstunter:** geen officiële tarieven voor product
 - Wegens alleen groen, vaak duurder produkt gebruikt
- ### Energieplaza

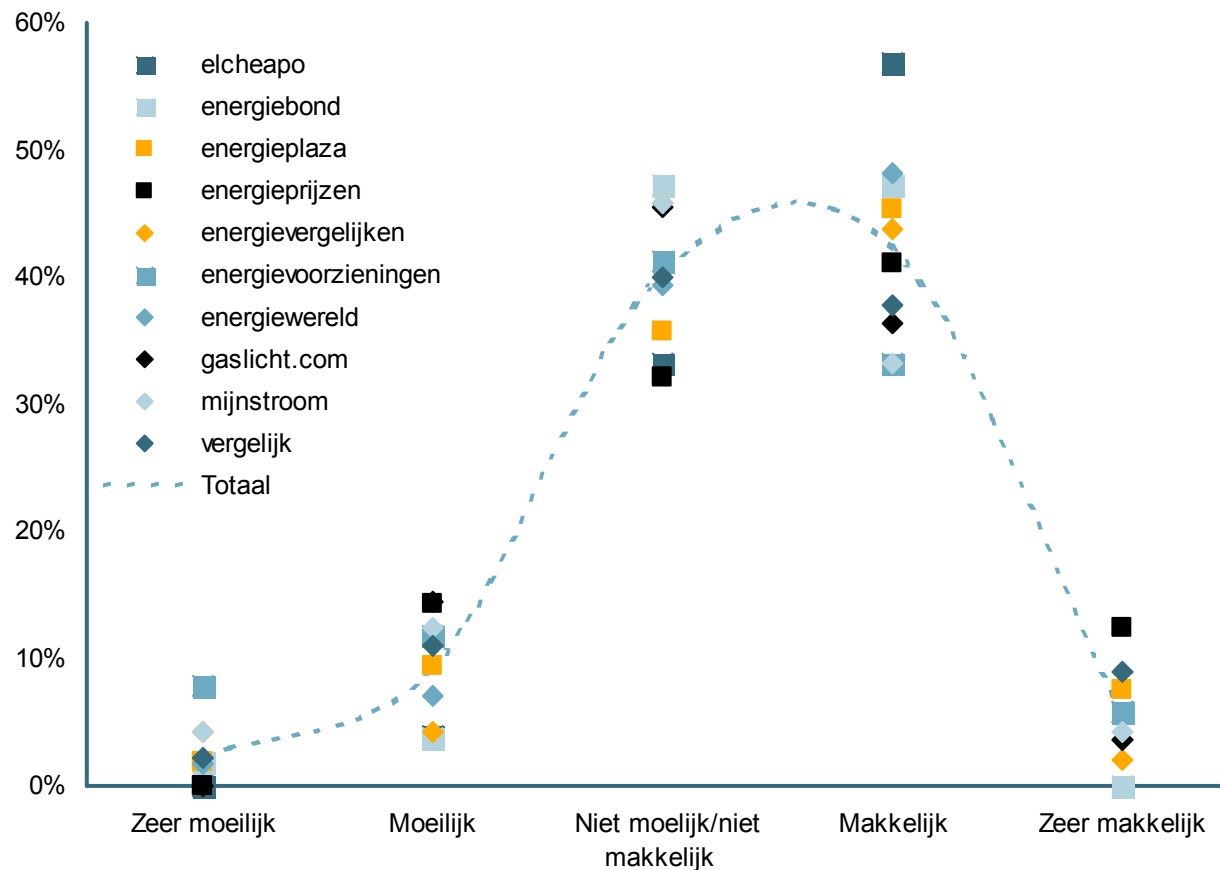
De verandering van EB per 1/1/2005 bevordert de transparantie niet; de consument wordt deels tijdig bewust gemaakt van de gevolgen

Overzicht per engine:

Energieprijzen	<ul style="list-style-type: none">• Bij elk groen product wordt een melding gegeven dat vrijstelling komt te vervallen. Niet verwerkt in de berekening, alles met huidige energiebelasting tarieven
Energiewereld	<ul style="list-style-type: none">• Alle berekeningen worden gedaan op basis van huidige situatie; geen waarschuwing of andere opmerkingen hierover
GasLicht	<ul style="list-style-type: none">• In de berekening wordt rekening gehouden met het vervallen van belastingvoordeel op groene energie per 1/1/05; alleen voor producten waar gegarandeerd groen = grijs geldt, blijven huidige tarieven in gebruik
Energieplaza	<ul style="list-style-type: none">• Vergelijkt alleen groene producten, maar waarschuwt nergens voor aankomende verandering in energiebelasting
Energievergelijken	<ul style="list-style-type: none">• Alle berekeningen worden gedaan op basis van huidige situatie, geen waarschuwing of andere opmerking hierover

Geen van de prijsvergelijkingsites wordt als moeilijk ervaren

Kunt u aangeven hoe u het gebruiksgemak van deze site waardeert?

Het onderling vergelijken van vergelijkingssites scheidt verwarring door verschil in het hanteren van netwerkkosten

Gehanteerde wijze vergelijksites

Netwerkkosten in details

- Energieprijzen.nl
- Energiebond.nl
- EigenHuis.nl

- Energiewereld.nl
- Energievoorzieningen.nl
- Energievergelijker.nl
- MijnStroom.nl
- Ecologiebibliotheek.nl
- ElCheapo.nl

- Energievergelijken.nl

Netwerkkosten in overzicht

- Gaslicht.com
- Vergelijk.nl

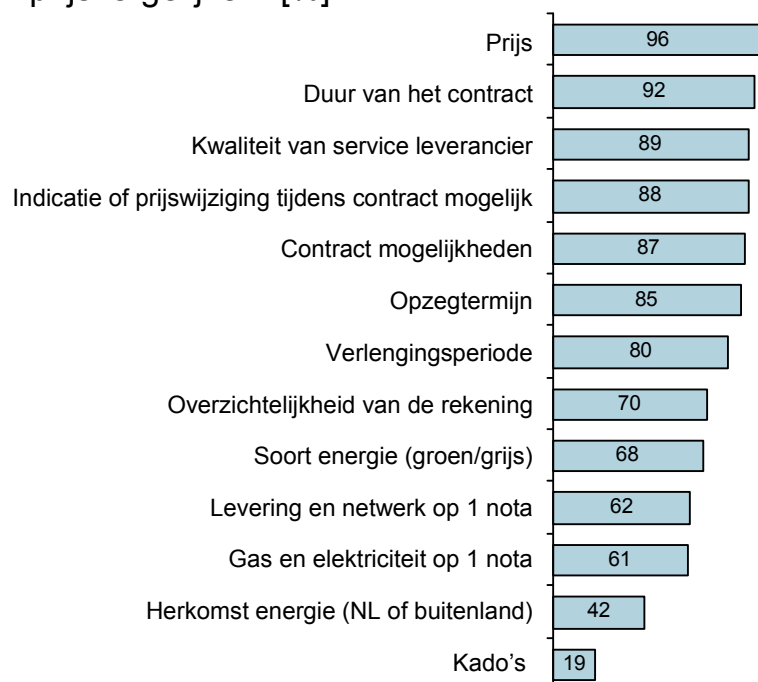
Netwerkkosten niet meegenomen

- Energieplaza.nl

Aanvullende contract- en prijsinformatie wordt door consumenten als belangrijk ervaren en is in de meeste gevallen beschikbaar

Consumenten wensen

Welke van de volgende aspecten verwacht u in een prijsvergelijker? [%]

1) Afgeleide sites laten vrijwel dezelfde informatie zien

Bron: Panelwizard Consumenten onderzoek, Roland Berger Analyse

Aanbod bij engines¹

	EP	EW	GL	EN	EV
Prijs	✓	✓	✓	✓	✓
Duur van het contract	✓	✓	✓	✓	✓
Kwaliteit van service leverancier			✓	✓	✓
Indicatie of prijswijziging tijdens contract mogelijk	✓		✓	✓	✓
Contract mogelijkheden	✓	✓	✓	✓	✓
Opzegtermijn	✓		✓	✓	✓
Verlengingsperiode	✓		✓	✓	✓
Overzichtelijkheid van de rekening					
Soort energie (groen/grijs)	✓	✓	✓	✓	✓
Levering en netwerk op 1 nota	✓		✓	✓	✓
Gas en elektriciteit op 1 nota			✓	✓	✓
Herkomst energie	✓		✓		✓
Kado's			✓	✓	✓

✓ Gedeeltelijk beschikbaar

✓ Beschikbaar

3. Onafhankelijkheid

Afhankelijkheid van een energiebedrijf houdt een risico in voor de transparantie van de prijsvergelijker

- Energiewereld is eigendom van Energiebedrijf.com en Energieplaza is indirect eigendom van Elektran en Anode
- Er bestaat een risico dat gelieerde aanbieders van afhankelijke prijsvergelijkers beter uit een vergelijking komen
- Transparantie staat reeds onder druk: slechts 5 van 13 sites maken gebruik van onafhankelijke gegevens

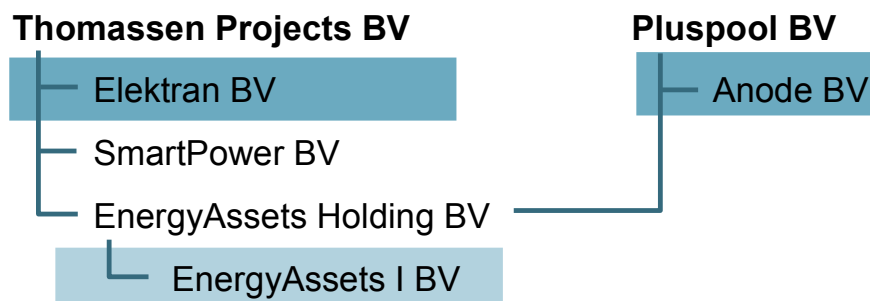
Energiewereld is eigendom van Energiebedrijf.com en Energieplaza is indirect eigendom van Elektran en Anode

Overzicht concernrelaties

Energiewereld

Energieplaza (EnergyAssets)

KvK: Energieplaza = EnergyAssets I BV

- Energievergelijker
- Energiebedrijf/-gerelateerd

Er bestaat een risico dat gelieerde aanbieders van afhankelijke prijsvergelijkers beter uit een vergelijking komen

- Een afhankelijke prijsvergelijker kan kortingen van een gelieerde aanbieder meenemen in de vergelijking die daardoor zijn transparantie verliest
- Gelieerde aanbieders kunnen door een afhankelijke prijsvergelijker prominenter worden weergegeven dan op basis van de vergelijking te rechtvaardigen zou zijn
- Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat bij twee afhankelijke prijsvergelijkers informatie (leveranciers, producten) wordt weggelaten waardoor gelieerde aanbieders beter uit de vergelijking komen

Transparantie staat reeds onder druk: slechts 5 van 13 sites maken gebruik van onafhankelijke gegevens

Website gegevens

Vergelijkingsite	Eigenaar	Gegevens
Energieprijzen.nl	Ecofys	Eigen
Energiebond.nl	Consumentenbond	Energieprijzen.nl
EigenHuis.nl	Ver. Eigen Huis	Energieprijzen.nl
Energiewereld.nl	Energiebedrijf.com	Eigen
ElCheapo.nl	Telegraaf	Energiewereld.nl
Vergelijk.nl/energie	Vergelijk	Energiewereld.nl
Energievoorzieningen.nl	dhr. R. Arbeider	Energiewereld.nl
Energievergelijker.nl	dhr. R. Arbeider	Energiewereld.nl
Ecologiebibliotheek.nl	Natural Welfare	Energiewereld.nl
MijnStroom.nl	Natural Welfare	Energiewereld.nl
Gaslicht.com	Benergy	Eigen
Energieplaza.nl	EnergyAssets	Eigen
Energievergelijken.nl	Dhr. W.H. Mattee	Eigen

- Heeft belangen in energiebedrijven
- Bron niet onafhankelijk